

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 29CoE/79/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815203281
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8815203281.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., IČO:36432105, Bratislava, Vajnorská 100/A, zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13 proti povinnému E. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XXX, o vymoženie 2.424,51,- eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu R. nad Q. č.k. 3Er/309/2015 - 16 zo dňa 22.4.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že pohľadávka oprávneného, ktorá je predmetom tohto exekučného konania, vznikla na základe spotrebiteľskej zmluvy. Súd prvého stupňa preskúmal rozhodcovskú doložku a uviedol, že dojednanie rozhodcovskej doložky je v predmetnej spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Exekučný titul vydaný na základe takejto doložky nie je materiálne vykonateľný.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie oprávnený. Odvolanie odôvodnil nasledovne:

1. Prekročením zákonných limitov pri skúmaní žiadosti o vydanie poverenia, a to skúmaním iných listín ako pripúšťa výslovné znenie zákona § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd prvého stupňa vychádzal pri rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistil skutkový stav, ktorý neobstojí. Odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom a nesprávne vec právne posúdil. Uviedol, že exekučný súd je oprávnený skúmať a vykonať ako dôkaz výlučne žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Exekučný súd nemá zákonné oprávnenie skúmať a hodnotiť iné listiny, napr. zmluvu o úvere, ktorá obsahuje rozhodcovskú doložku. V rozhodnutí nie je dostatočne zdôvodnené ako súd dospel k týmto záverom. Zakladať oprávnenie štátneho orgánu nie je možné len na základe judikatúry Najvyššieho súdu SR, či dokonca na základe súdnej praxe, ktorá je navyše nejednotná. Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia nie je vecne príslušný vo veci konať či už ako súd vyššej inštancie, ale práve a len ako tzv. exekučný súd. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo 159/2009 zo dňa 16.06.2009, podľa ktorého po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. V štádiu exekučného konania o vydanie poverenia exekučný súd vychádza z tvrdení oprávneného uvedených v návrhu a z exekučného titulu.

2. Prekročením zákonných limitov preskúmania exekučného titulu a prekážky rozsúdenej veci, a to skúmaním rozhodcovskej doložky, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, rozhodoval o tej veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, zistený skutkový stav neobstojí, odňal účastníkovi konania právo konať pred súdom a nesprávne právne vec posúdil. Exekučný súd má právo skúmať

rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach. O platnosti rozhodcovskej doložky rozhoduje rozhodcovský súd, a preto prekážka rozsúdenia veci bráni tomu, aby bola opätovne posúdená. Exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, skúmať rozhodcovské konanie, ani zmluvu na základe ktorej bol tento vydaný, keďže rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

3. Vylúčením možnosti riešiť spor podľa zákona o rozhodcovskom konaní súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, rozhodoval o veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, a nesprávne vec právne posúdil. Oprávnený ako právny nástupca H. banky bol povinný postupovať v súlade s ustanoveniami rozhodcovského zákona. H. banka postupovala v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorá ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky, v predmetnom bode klientovi daná možnosť neprijat' zákonom stanovenú ponuku. To, že ju neodmietol, je prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Rozhodcovská zmluva zaväzuje právnych zástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyklúčia. Vzhľadom na to, že to vylúčené nebolo, oprávnený nemal inú možnosť ako podať žalobu na rozhodcovskom súde.

4. Je arbitrárne a nezákonné skúmať platnosť rozhodcovskej doložky a konštatovať, že rozhodcovská doložka spôsobila hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach ku škode spotrebiteľa bez uvedenia v čom má údajná nerovnováha spočívať. V prípade, že by zmluva neobsahovala rozhodcovskú doložku a konanie by prebiehalo na štátnom súde, súd sa nevyjadril akým iným spôsobom by si slabšia strana svoj osud dokázala náležite napláňovať. Poukázal na rokovací poriadok rozhodcovského súdu, ktorý zabezpečuje prinajmenšom rovnakú úroveň ochrany práv sporových strán ako konanie pred všeobecným súdom.

Exekučný súd na skúmanie platnosti rozhodcovskej doložky aplikoval ustanovenia účinné až po dni uzavretia zmluvy a tým porušil zákaz retroaktivity. Zo znenia ObZ do 1.1.2008 vyplývalo, že sa na zmluvu o úvere vzťahuje Obchodný zákonník, súd však na posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky aplikoval Občiansky zákonník.

5. Konštruovaním nového skutkového stavu bez účasti oprávneného a o ich nemožnosti vyjadriť sa k vykonanému dôkazu súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom a nesprávne vec právne posúdil. Exekučný súd pri skúmaní žiadosti o udelenie poverenia vykonával samostatné nové dokazovanie, na základe ktorého dospel k odlišným právnym záverom ako rozhodcovský súd. Oprávnený nemal možnosť vyjadriť sa k takto vykonaným dôkazom. Exekučný súd pri skúmaní žiadosti o udelenie poverenia vykonával samostatne nové dokazovanie skutkového stavu, na základe ktorého dospel k odlišným právnym záverom ako rozhodcovský súd v nachádzacom konaní. Oprávnený nemal možnosť vyjadriť sa k takto vykonávaným dôkazom a k novo vytvorenému skutkovému stavu. Prieskum meritórneho súladu obsahu rozhodcovského rozsudku s hmotnoprávnou úpravou vyžaduje nielen to, aby za účelom zachovania základných podmienok pre riadny spor boli obom právam v plnom rozsahu priznané práva a povinnosti, ale aj to, aby výsledkom takéhoto prieskumu bolo rozhodnutie vo veci samej či už v podobe zmeny predmetného rozsudku alebo jeho zrušenia. Účelom práva vyjadriť sa k vykonaným dôkazom je práve možnosť ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie. Oprávnený, ktorý navrhne vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu vydaného v jeho prospech v predchádzajúcom konaní, v zásade vychádza z toho, že doteraz vykonané dokazovanie preukázalo pravdivosť jeho tvrdení. S týmto očakávaním, ktoré možno považovať za legitímne, oprávnený vstupuje na pole exekučného konania. Oprávnený preto spravidla nepredpokladá zmenu skutkového stavu, ktorý vyplýva z exekučného titulu a v dôsledku toho nevyvíja ani procesnú aktivitu v tomto smere. Ak exekučný súd pri rozhodovaní o vydaní poverenia vykonáva iné dôkazy než tie, ktoré sú výslovne uvedené v citovanom ustanovení (exekučný titul), návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť na vydanie poverenia, ako aj v prípadoch keď exekučný súd na ťarchu oprávneného reviduje skutkový stav, na ktorom je založený exekučný titul, je povinný dať oprávnenému možnosť sa k takto vykonaným dôkazom vyjadriť.

6. Aplikáciou sekundárneho práva Európskej únie v horizontálnych vzťahoch a judikatúry Európskeho súdneho dvora súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistil nedostatočne skutkový stav, odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom a vec nesprávne

právne posúdil. Poukázal na to, že smernice sú záväzné pre členské štáty a záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky nebolo možné odôvodniť Smernicu 93/13/ EHS.

7. Súd porušil princípy právnej istoty a legitímnych očakávaní, keď exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenia vydávajú aj zamietajú.

8. Súd neprimerane zvýhodňoval povinného pred exekučným súdom, postupom exekučného súdu bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania, keďže bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon ho súd nezákonne zvýhodňuje len na základe jeho postavenia. Exekučný súd nahrádza pasivitu povinného svojim konaním a svojou vôľou bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek úkon. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia vyhovie, alternatívne aby ho zrušil.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

Odvolací súd sa stotožňuje s hodnotením veci súdom prvého stupňa, že rozhodcovská doložka v danom prípade je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou nie je len rozhodcovská doložka, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ všetky spory riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, ale aj taká rozhodcovská doložka, ktorá reálne znemožňuje spotrebiteľovi domáhať sa ochrany svojho práva na inom ako na rozhodcovskom súde. Takouto je aj rozhodcovská doložka v danom prípade. V prípade podania žaloby dodávateľom je vo veci daná len právomoc rozhodcovského súdu (ktorého právomoc dodávateľ sám navrhol založiť). Spotrebiteľ teda nemá efektívnu možnosť ako dosiahnuť, aby žaloba o plnenie zmluvy bola prejednávaná iným ako rozhodcovským súdom. Samotný fakt, že rozhodcovská doložka vyžaduje od spotrebiteľa všetky spory riešiť v rozhodcovskom konaní, zakladá neprijateľnosť takéhoto dojednania (§ 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka).

V zmysle publikovanej judikatúry Najvyššieho súdu SR je exekučný súd oprávnený aj bez návrhu skúmať, či rozhodcovská zmluva bola uzatvorená platne a vyvodíť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov preto, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou v prípade jej neplatnosti viazaná (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 10.10.2012 sp. zn. 6Cdo/105/2011 zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 5/2013, s. 27-31).

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011) zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 3/2012, s. 46-51).

Aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012 sp. zn. 5 Cdo 230/2011 zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 5/2013, s. 35-38).

Rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nevytvára prekážku veci rozhodnutej a oprávnený sa môže obrátiť na všeobecný súd, aby rozhodol o jeho nároku (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. januára 2015 sp. zn. 3 Cdo 27/2011).

Exekučný súd teda mal aj bez aktivity povinného právo a povinnosť skúmať platnosť uzavretej rozhodcovskej doložky, pričom správne posúdil, že táto rozhodcovská doložka je ako neprijateľná

zmluvná podmienka neplatná. Následkom neplatnosti rozhodcovskej doložky je nevyhnutnosť zamietnuť návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Aplikácia OZ na posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky je možná aj napriek tomu, že samotná zmluva o úvere sa spravuje Obchodným zákonníkom. Aplikovateľnosť ustanovení OZ prichádza do úvahy vždy, ak je zmluva spotrebiteľská. Charakter spotrebiteľskej zmluvy môžu mať aj zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka.

Aplikované v danom prípade nebolo právo EÚ, ale právo SR (zákon o rozhodcovskom konaní, Občiansky zákonník).

Rozdielnosť rozhodnutí súdov SR o tom istom právnom probléme je známa, samotný tento fakt nie je dôkazom nesprávnosti napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd posudzoval správnosť napadnutého rozhodnutia nie podľa rozhodovania súdov prvého stupňa, ale s prihliadnutím na publikovanú judikatúru NS SR.

Je pravdou, že exekučný súd pri rozhodovaní o vydaní poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vykonával iné dôkazy než exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia a na ťarchu oprávneného revidoval skutkový stav, na ktorom je založený exekučný titul. Tiež je pravdou, že exekučný súd nedal oprávnenému možnosť sa k takto vykonaným dôkazom a takto novo vytvorenej procesnej situácii vyjadriť. Oprávnený mal možnosť namietat' závery súdu prvého stupňa až v odvolaní proti rozhodnutiu. Ani vyjadrenie oprávneného nemenní nič na správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, a bolo by teda neúčelné len formálne zrušiť napadnuté rozhodnutie, pokiaľ je vecne správne aj po zohľadnení argumentov oprávneného.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.